



Els vitralls de l'església de Sant Jaume

Calaf

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Església de Sant Jaume. 08280 Calaf
Emplaçament
Alçada: A l'Església de Sant Jaume
685

Coordenades:

Latitud: 41.7338
Longitud: 1.51155
UTM Est (X): 376216
UTM Nord (Y): 4621291

Classificació

Número de fitxa 08031 - 49
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Religios i/o funerari
Observacions protecció: BCIN, Conjunt Històric. R-I-53-0000568
Data aprovació: dt., 21/10/2003 - 12:00
Accés Restringit
Ús actual: Ornamental
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Vic
Fitxes associades:

Descripció

Una de les característiques de l'arquitectura gòtica és l'obertura de finestrals a la part alta dels murs, entre les descàrregues dels arcs, per tal d'oferir més lluminositat i grandària a l'interior de l'edifici. Aquests finestrals solien cobrir-se amb alabastre o amb vitralls. Els 10 vitralls de la nau central, 5 per banda, presenten trets rellevants del missatge bíblic, Com sol esdevenir-se, l'ornamentació dels temples (portalades, capitells, retaules, pintures murals ...) pretén oferir una catequesi visual per als fidels. Així, trobem que els 5 vitralls de la dreta mostren passatges de l'A.T.: al centre, la creació. A la seva esquerra, l'Aliança entre Déu i el Poble, amb les taules de la Llei i l'anyell pasqual. A la seva dreta, l'evocació del profetisme, amb el carro de foc d'Elies i de David, el gran rei figura del futur Messies. Els 5 vitralls de l'esquerra són una evocació de la Sona Nova de Crist oferta pels 4 evangelistes, representats amb les 4 figures tradicionals (tetramorf). Al mig, els pans i els peixos, símbol de Crist que s'ofereix com a do de Déu per a la humanitat, símbol de l'Eucaristia. A la part alta del presbiteri hi trobem els 7 vitralls de l'absis, dedicats a sants que gaudeixen, o gaudien en el seu temps, d'una gran devoció popular. Començant per l'esquerra, tenim St. Ramon Nonat del martiri venerat a tota la comarca per la proximitat del poble que guarda les seves relíquies. Segueix St. Miquel Arcàngel, evocant l'antiga església dedicada a ell en aquest mateix lloc on, en el s. XVII, es construeix l'actual. Després vénen els vitralls dels sants patrons de la parròquia: Sta. Calamanda, verge i màrtir dels primers temps del cristianisme, i St. Jaume apòstol, patró del priorat i la col·legiata de Calaf. Continuem amb St. Josep, l'espòs de la Verge Maria, Sta. Apol·lònia (el segle XVII el seu culte estava relativament estès a la Catalunya central) i St. Antoni de Pàdua (que també té dedicat un carrer del poble; el foment de la seva devoció segurament es deu als franciscans). A més de la figura del sant, cada vitrall presenta quatre elements decoratius; uns, referents al personatge; altres, referents al país (els escuts heràldics tenen una gran tradició en els vitralls: aquí ens assenyalen les vinculacions territorials de la vila, més que les religioses).

Història

No tenim cap dada que ens permeti saber com foren coberts els finestrals de l'església en el seu inici i quan s'hi col·locaren els vitralls actuals. L'única dada segura la trobem a la rosassa de la façana. En un dels vidres de la part superior hi figura la data de 1901. A l'arxiu parroquial consta que, a finals del s. XIX i començament del XX, es dugueren a terme reformes a l'església: s'acabà el campanar, s'arregla la cripta i la capella dels Dolors, es féu la portalada. Semblaria lògic que, com a coronament d'aquestes reformes, s'instal·lessin els vitralls. De fet, consta que a principis del s. XX hi havia unes cortines que tancaven els vitralls. Durant la guerra civil (1936-39), els vitralls van sofrir molts desperfectes. L'any 1950 es féu una primera restauració, i l'any 1980, una segona més definitiva.



